

СТРАТЕГІЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Воробйова С. С.,
здобувач вищої освіти факультету менеджменту
Науковий керівник: Полторак А.С.,
д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту та маркетингу,
Миколаївський національний аграрний університет

У сучасному світі, де цифрові технології швидко змінюють бізнес-середовище, стратегічний менеджмент стає ключовим інструментом для забезпечення конкурентоспроможності організацій. У даному контексті розглянемо основні аспекти адаптації стратегічного менеджменту до умов цифрової економіки, які акцентують увагу на важливості інтеграції цифрових технологій у бізнес-процеси, розробці нових моделей ведення бізнесу та використанні аналітики даних для прийняття рішень. Виходячи з вищенаведених аргументів, можна стверджувати, що обрана тема є актуальною.

Головною метою даної роботи є обґрунтування теоретичних засад та практичних підходів щодо стратегічного менеджменту в умовах цифрової економіки.

Стратегічний менеджмент в умовах цифрової економіки набуває особливої важливості в контексті швидких змін бізнес-середовища, спричинених цифровими трансформаціями. Дослідження Т. Гринько, Т. Гвініашвілі та М. Каліберда [1] акцентують увагу на необхідності інтеграції цифрових технологій у стратегії підприємств для підтримання їхньої конкурентоспроможності. Як зазначає С. Сазонова, Д. Новиков [2], важливим є впровадження контролінгу стратегічного управління для забезпечення адаптації до цифрових викликів. Крім того, О. Кравчук, І. Варіс та К. Рубель [3] наголошують на важливості цифровізації управління персоналом, що стає одним із ключових чинників успіху сучасних підприємств. Дослідження А. Сухорукової та О. Сухорукової [4] підтверджують, що стратегічний менеджмент в умовах транзитивних економічних систем вимагає особливої

уваги до нових технологій. На думку Л. Ліщинської [5], основним чинником ефективного управління є адаптація стратегічних рішень до цифрових викликів сучасної економіки.

Цифрова трансформація радикально змінює бізнес-ландшафт, створюючи як нові можливості, так і серйозні виклики для підприємств. Стратегічний менеджмент – це процес розробки та реалізації стратегій на різних рівнях. На стратегічному рівні визначаються довгострокові цілі компанії, застосовують аналіз зовнішнього середовища (SWOT-аналіз) та вибір оптимальної стратегії (зростання, стабілізації або скорочення). Так, політичний рівень містить розробку середньострокових планів для реалізації стратегічних цілей. На тактичному рівні відбувається операційне управління компанією, спрямоване на ефективну реалізацію стратегій [5].

Для успішної цифрової трансформації українські компанії застосовують такі ключові стратегічні аспекти: співпрацю з технологічними партнерами, оновлення бізнес-моделей під вимоги цифрового ринку, залучення фахівців з ІТ, захист від кіберзагроз та використання даних для прийняття рішень.

Система стратегічного контролінгу – це інструмент управління, який допомагає підприємствам досягати своїх довгострокових цілей в умовах постійних змін. Ця система збирає, аналізує та обробляє різноманітну інформацію, щоб забезпечити ефективне прийняття рішень на всіх рівнях управління [6]. Головною метою контролінгу є зробити стратегічне управління більш гнучким та адаптивним до викликів цифрової епохи. Контролінг допомагає ідентифікувати ризики, оптимізувати процеси, приймати обґрунтовані рішення та забезпечити сталий розвиток [2].

Отже, цифрова економіка радикально змінює правила гри в бізнесі, створюючи як нові можливості, так і значні виклики для підприємств. Стратегічний менеджмент в таких умовах набуває особливої актуальності. Система стратегічного контролінгу відіграє важливу роль у забезпеченні ефективності стратегічного управління в умовах цифрової економіки. Завдяки контролінгу підприємства можуть своєчасно виявляти відхилення від

стратегічних планів, оцінювати ефективність реалізації стратегій та вносити необхідні корективи. Перспективи розвитку стратегічного менеджменту пов'язані з подальшою інтеграцією цифрових технологій у всі сфери бізнесу, розвитком штучного інтелекту, посиленням ролі даних та аналітики.

Список використаних джерел:

1. Гринько Т., Гвініашвілі Т., Каліберда М. Стратегічне управління підприємством в умовах цифрової економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-50-71> (дата звернення: 20.09.2024).
2. Сазонова С. В., Новиков Д. М. Контролінг стратегічного управління на підприємствах в умовах цифрової економіки. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 15. С. 201–208. DOI: <https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.15.24> (дата звернення: 20.09.2024).
3. Кравчук О. І., Варіс І. О., Рубель К. О. Цифровізація менеджменту персоналу: концептуальні аспекти та тенденції. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. № 12. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-12-07-04> (дата звернення: 20.09.2024).
4. Sukhorukov A., Sukhorukova O., Стратегічний менеджмент в економічних системах транзитивних країн. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2021. № 48. С. 22-27. DOI: <https://doi.org/10.32841/2413-2675/2021-48-3> (дата звернення: 20.09.2024).
5. Ліщинська Л.Б. Перспективи ефективного управління в умовах цифрової економіки. *Науково-технічна конференція підрозділів Вінницького національного технічного університету*. 2021. URL: <http://surl.li/jivdhm> (дата звернення: 20.09.2024).
6. Poltorak A., Vodnar O., Rybachuk I., Statsenko V. The impact of the strategy of socio-economic recovery of rural areas on the management of agricultural enterprises. *Ekonomika APK*. 2024. Vol. 31(3), pp. 45-56. DOI: 10.32317/2221-1055.2024030.45.